

1

పచ్చలయ్య ముడుసలి రైతు. అతనికున్నదే రెండేకరాల మాగాణి. ఆ మాగాణి అతనికి మాలచ్చిమి. ఆ రెండేకరాల భూమి ఒక వ్యక్తి అయింది. ఆ చిన్నారి పొలానికి 'లచ్చిమి' అని పేరు పెట్టుకొన్నాడు. ఆ పొలం కూడా చాలా అందంగా ఉంటుంది. పంట కాల్య ఒడ్డునే ఉంది. ఆ పొలం నవ్వని కాలం లేదు.

'లచ్చిమి' చుట్టు వెడల్పాటి గట్టు వేసినాడు. ఆ గట్టుపైన అంటు మామిడి చెట్లు నాలుగు, ఒక పాతమామిడి చెట్టు ఉన్నవి. పది అరటి బోదెలున్నాయి. కాల్య వైపు గట్టు కూరగాయలు పెంచుకును! ఆ గట్టుతా ఏవో పాదులెప్పుడూ పెరగుతూ ఉంటాయి. వంగచెట్లు, తోటకూర, గోంగూర, కొత్తిమీర మళ్ళు ఘుమఘుమలాడుతూ, వేసవికాలంలో కూడా పచ్చగా మిలమిల లాడుతూంటాయి. పాదులలో విడవకుండా దొండ ఎప్పుడూ కాస్తూనే వుంటుంది. తూర్పు గట్టుమీద నాలుగు సపోటా చెట్లు, పది తేనె బొప్పాయి చెట్లు, మల్లె, జాజి, గులాబి అంట్లూ ఉన్నాయి. పడమటి గట్టుమీద పొడుగునా కొబ్బరి చెట్లు గంభీరంగా ఆకాశంలోకి తలలాడిస్తూ ఉంటాయి. తన కన్న కూతురే లచ్చిమి.

2

అతనికి పెళ్ళిలేదు. చిన్నతనంలో రంగం పారిపోయాడు. కొడంత బరువులెత్తి శేషుడై డబ్బు మూట గట్టాడు. నాలుగు వేదాలూ ఒకే పాఠమై భూమి రథాన్ని లాగినట్లు పచ్చలయ్య రిక్షాల్ని లాగి డబ్బు సంపాదించాడు. మధుసానంకోసం మానసి మణులు కోసం పోగు చేసుకొనే చిల్లర మూటల్లోంచి డబ్బు ఖర్చుఅయినా అసలే జార్జత్త మనిషి అవడంచేత పచ్చలయ్యకి యాభైయ్యోయేడు వచ్చేటప్పటికి రెండువేల అయిదువందల యాభైమూడు రూపాయలు పోగయ్యాయి. కన్నతల్లి అయిన తెలుగుదేశం పిలుపు వినబడింది.

రంగం పట్టువాసపు చండాలపు కంపులు అప్పటి కతనికి ఏవగింపు పుట్టించాయి. ఆంధ్రదేశంలో గోదావరి డెల్టాలో తన గ్రామం జ్ఞాపకం వచ్చింది. చిన్నతనంలో తన తండ్రి భూములు కవుళ్ళకి తీసుకుని వచ్చి వ్యవసాయం చేసిన రోజులు, తాను దూడల్ని కాసిన రోజులు, మత్తా ధాన్యం ఇవ్వలేక తండ్రి పడిన అగచాట్లు, భూమి యజమాని తండ్రిని పెట్టిన కష్టాలు, తండ్రి బాకిదారుడై బాకిదారుల జయిలుకి వెళ్ళడం, తన అక్క పెళ్ళి తండ్రి పడిన ఇబ్బందులు, వానా కాలపు మచ్చైకంటికి మంటికి ఏకధానై తల్లికుళ్ళిపోయిన విషయం, తనకున్న ఆస్తి పాస్తి తాకట్టు పెట్టితండ్రి డబ్బుతెచ్చిన సంగతి, తాను రంగానికి పారిపోవడం, తల్లి దండ్రులకి తాను వ్రాయించిన యుత్తరాలు, అప్పుడప్పుడు పంపించిన పది పాతికి, తండ్రికి అప్పిచ్చిన తణఖాదారుడు వ్యాజ్యమేసి, వేలంలో ఇల్లు దొడ్డి తన పాడుకోవడం, ఒకరు తర్వాత ఒకరు తల్లి తండ్రి చనిపోవడం, ఇవన్నీ ఒక్కసారిగా తెరమీద బొమ్మల్లా అతని మనో నేత్రాల ఎడట ఆడిపోయాయి.

తాను పోగు చేసుకున్న డబ్బు సంగ్రహించుకొని పచ్చలయ్య స్వగ్రామమైన ఉండి అగ్రహారం చేరుకున్నాడు.

తోలకరి వానలు కురిసి, వీటలు కట్టి యెండిఉన్న పొలాలు తడిసి, ఆ పొలాల్లోంచి వస్తూన్న సువాసన పచ్చలయ్యకి హాయి సమకూర్చింది. పొలాలన్నీ ప్రాణాలున్న వ్యక్తులై పచ్చలయ్యకు ప్రత్యక్షమయ్యాయి. అతని అదృష్టం కొలది స్వగ్రామంలో కాలవ గట్టున రెండేకరాల పొలం అమ్మకానికి వచ్చింది. వెనక్కూ ముందుకూ సాగించి క్రిందామీదా పడి పచ్చలయ్య ఆ భూమిని రెండువేల రెండువందలకు స్వాధీనం చేసుకున్నాడు. ఉండి సుబరిజిష్టాగ్రు ఆఫీసులో పత్రం రిజిష్టరు చేయించి మహాపట్టణమైన రంగాన్ని పరిపాలించిన పచ్చలయ్య నూరు రూపాయల కొక ఎద్దులజత, ఇరవై రూపాయలకొక నాగలి కొని వ్యవసాయం ప్రారంభించాడు. వ్యవసాయం ఆతనికి ఆనంద పూర్ణమైన తపస్సు అయింది. పొలం మరమ్మత్తు చేయించినాడు. పాటిమన్ను తోలించినాడు. ఆ పొలం బాలికను తాను కన్న కూతుర్ని చేసుకున్నాడు. ఆమెను అలంకరించాడు. ఆటలు నేర్పాడు. పాటలు నేర్పాడు. చుట్టూ పెద్ద గట్టువేయించి తోట తయారు చేశాడు. తూర్పు గట్టు మీద తాను పాక వేసుకుని పొలంలోనే మకాంపెట్టాడు.

3

పచ్చలయ్య అనవసరంగా ఎవ్వరితోనూ మాటలాడే వాడుకాడు. తన రెండేకరాలు వ్యవసాయమూ లేనప్పుడు తన పొలం గట్టుమీద కలకలలాడుతూ అవతరించిన తోటకి సేవచేయడం, కష్టాల్లో ఉన్న బీద రైతులకు కాసో కూసో రహస్యంగా సాయంచేయడం ఇదే అతని జీవితమార్గం.

పచ్చగా ఉన్న పచ్చలయ్యమాట అందరికీ పథ్యం కాసాగింది. రెండేకరాలకు నలభై బస్తాలు పండుతాయి. అమ్మితే కరువు రోజులలో కూడా అతనికి రెండువందలు వస్తాయి. ఎద్దుల మేతకు, తనభోజనానికి సంవత్సరానికి రెండువందల నలభై ఖర్చు అవుతున్నది.

పళ్ళకూ, కూరగాయలకూ కొబ్బరికాయలకు, గట్టులమోసే మినుములకూ కండులకూ సాలుకు రెండువందలు వస్తున్నవి. ఆకుమళ్ళకు నూరు రూపాయలారాధారం వస్తుంది. ఖర్చులు వ్యవసాయాని కంతకూ యాభై అవుతుంది. లెక్కలన్నీ చూసుకుంటే పన్నులు, మామూళ్ళు, మళ్ళీ తిరిగిరాని చేబడుళ్ళూ, వారికి వీరికి సహాయాలూ అన్నీ పోతే అతనికి సాలుకు నూరు, నూటయైభై రూపాయలు మిగుల్తున్నాయి. ఈ పదేళ్ళలో తన పొలంలో రూపాయి కాసులుగా మార్చుకొని, ఎక్కడదాస్తాడో పచ్చలయ్యకు వన్నెండు వందల రూపాయలు పోగయ్యాయి.

4

పచ్చలయ్యకు అరవైఏడో ఈడు వచ్చింది. అతనిది విజయనగరం పక్కగ్రామం. ఆరోగ్యం ఎప్పుడూ చెదరదు. కాని పచ్చలయ్యకి ఆవేదన ఎక్కువైంది. తన కూతురు 'పొలంలచ్చిమి' పెద్దదయింది. ఈడు వచ్చింది. ఈ అమ్మాయిని ఎవరికిచ్చి పెళ్ళి చేసేది. మంచి సంపాదన పరురాలు. ఇవాళ కాకపోతే తన తదనంతరమన్నా అమ్మాయిని ఎవరో పెళ్ళి చేసుకోవలసిన వారే.

తానూ పెద్దవాడవుతున్నాడు. విశాఖపట్నం సీమవాడు అతని తాత. అతని చుట్టూలు ఉండీగ్రామంలో చాలామంది ఉన్నారు. ముఖ్యంగా తన అక్క అప్పలమ్మ, తన మేనల్లుడు సోమన్న ఉన్నారు. తన అక్కమొగుడు పోయిన వెనుక కరణంగారి ఇంట్లో పనిచేసుకుంటోంది. మేనల్లుడు పెద్దకాపు సుబ్బన్ననాయుడుగారికి పాలేరు. కాని ఆ కుటుంబంక ఇరవై అయిదేళ్ళొచ్చి పెళ్ళానో దిలేసి, ఉండీకాల్య వంతెన పక్క కొత్తగా పెట్టిన హోటలులో ఓ అమ్మాయిని మరిగాడు.

అలాంటి ఎదవకు తన కన్న తల్లిని తన బంగారు బొమ్మను 'లచ్చిమి' ని ఇస్తే దాన్ని గంగలో కలిపేస్తాడుకదా, అనుకున్నాడు. ఆ వేసవిరాత్రి వీరపాదులు పెట్టిన తన పొలంలోకి వెళ్ళి ఓగట్టుమీద కూర్చున్నాడు.

"ఓలమ్మో లచ్చిమీ! ఏటంతవు! నిన్నంతదాన్ని చేసి పెంచుకొన్నా, నీకు పెళ్ళిసేయకపోతే ఏటనుకుంటుంది నోకం?"

ఇంట్లో ఆ పొలంకన్నె పద్నాలుగేండ్ల బాలికలా వచ్చినట్లయింది అతనికి. ఆ అమ్మాయి' వచ్చి అతని పక్క కూచుంది.

లచ్చిమి: 'ఓరయ్య, నేనేటనేది. నాకిప్పుడేటి పెళ్ళి! యారన్నా నవ్వి పోతరు. అందులో ఓయిబాబూ! ఏ పంది గాడన్నా నామొగుడైతే నా తిప్ప లా సింహాదిరప్పన్న కూడ సయించలేనంత అయిపోతది బాబూ!"

పచ్చలయ్య: "నాకన్న తల్లివి గావంట్లో?"

లచ్చిమి: " ఆయ్యా! మంచి మొగుణ్ణి నానే యేరుకుంతాను గాదేంటి?"

పచ్చలయ్య: " ఎప్పుడేరుకుంతవులమ్మీ!"

లచ్చిమి: "బాబూ! నీకేండు కంతగోడవ. నానే సెపుతాను గాదంట్రా!"

పచ్చలయ్య: "నానెళ్ళి తొంగుంటాలమ్మీ."

లచ్చిమి: "బాబూ, నువ్వు తొంగో, నేను సూత్తో ఉంటానులే."

ఈ సంభాషణ అతనికి ఏమాత్రమూ అనుమానంలేని నిజం. పచ్చలయ్య సంతోషంతో వచ్చి నిద్రపోయాడు.

లచ్చిమి ఆ వెన్నెట్లో అలా పవ్వళించి కన్ను మూసింది.

5

ఆ మర్నాడు పచ్చలయ్య మేనల్లుడు సోమన్న భార్య పైడమ్మ పచ్చలయ్య దగ్గరకు వచ్చింది.

పైడమ్మ: "బాబూ, నీ అల్లుడి యిసయం అంతకన్న ఎక్కువోతోంది బాబూ! నిన్న రేతిరి తాగి ఇంటికాడ కొచ్చినాడు. ఇంటికాడ మా అతతో దెబ్బనాట వేసుకున్నాడు. ఆపశంగా కోపంతో వచ్చి, నన్ను సావగొట్టి తూలి పడిపోయి, ఈత దుమ్మునాగు గుట్టణ్ణి నిద్రోయాడు బాబూ, నువ్వు తప్ప ఆడిని మంచిదారిలోకి ఇకేరు పెడతారు చెప్పు!"

పచ్చలయ్య: " పైడమ్మా! నువన్నదంతా సత్తేమే! నాను మాత్రమేటి చేసేది తల్లీ! బగవంతుడు రచ్చించాల, నువ్వెళ్ళి ఏ అమ్మవారికో దణ్ణాలెట్టుకుంటూ ఉండంతే!

పైడమ్మ: "బాబూ, నన్ను సంపెత్తడు నీ అల్లుడు. నాకు బయమేత్తదయ్యా! నిన్న రేతిరి పెద్ద కత్తుమ్మకొని, 'నంజూ పతివోడి పక్కనోకి యెడతావున్నావా. నిన్ను సంపేసి సంపేసుకుంతను' అని ఆ కమ్మకత్తి నాక్కొని నాకాడి కొచ్చాడడు. యేటి సేయమంతవు పచ్చలాయి బాబూ?"

పైడమ్మ కళ్ళ మహానదులు ప్రవహిస్తుండగా కుళ్ళిపోయింది. పచ్చలయ్యకు తన లచ్చిమీని సలహా అడిగితే, ఆమె సరియైనమార్గం చెప్పాలి. తన కా ఆలోచన తట్టింది. తిన్నగా పొలంలోకి ఒక్కడూ పోయాడు. ఆ పచ్చని పొలం "ఏటిబాబూ, ఆడికి నానే బుద్ధి సెపుతాగాదా!" అని జవాబిచ్చినట్లుఇంది. తిన్నగా తన పాకలోకొచ్చి "పైడీ! యెళ్ళి మా అక్కను రమ్మంతున్నానని తీసుకురామే! మాఅక్క, నువ్వు ఇక్కడే నాలుగు రోజులుపాటు వుండురుగాని" అని ఆమెను పంపించినాడు.

పైడమ్మ వెళ్ళి ఒక గంటలో, తన అత్త అప్పమ్మని తీసుకు చక్కా వచ్చింది.

6

ఇంటికొచ్చేటప్పటికి పైడమ్మా కనబళ్ళేడు, తల్లి అప్పలమ్మా కనబడలేదు సోమన్నకు! తాగి ఉన్నాడు. కళ్ళు ఎర్రచేసుకొని పక్కదాంట్లో ముసలిదా న్నడిగాడు.

"ఆళ్ళు నీ మామింటికి పొలంపోయారు సోమన్నా" అన్న దా ముసలిది.

"ఏటి! ఎళ్ళారూ, ఆ ముసలెదవ దగ్గరకి? ఆణ్ణి సంపేసి, నాను సంపేసుకుంతా" అంటూ దుడ్డుకర్ర పుచ్చుకొని మేనమామ పొలానికి తన పేటనుంచి ఎల్లా తూలుతూ, కేకవేసుకొంటూ ఉండి నుంచి ఉండి అగ్రహార పొలిమేరకు కాలవగట్టుననే నడుస్తూ వచ్చాడు. రెండు మూడు సారులు పడ్డాడు లేచాడు. మళ్ళీ సాగించాడు.

ఉండి తూరుపుకాపుల గూడెంలో సోమన్న మామని చంపేస్తాడేమోనని అల్లరి బయలుదేరి పెద్దలూ పిన్నలూ కర్రలు పుచ్చుకొని పచ్చలయ్య పొలానికి నడక సాగించారు. గజం చుట్టలు వెలిగించారు. కుర్రవాళ్ళు వీడిలు వెలిగించారు. జిట్కాతోలే రామన్న సిగరెట్టు వెలిగించాడు. వాళ్ళంతా పచ్చలయ్య పొలం దగ్గకు వచ్చి కాల్యలో దిగి దాటి అవతలగట్టునే ఉన్న పచ్చలయ్య పొలం గట్టుమీదకు వెళ్ళి 'పచ్చలయ్య' అని పిలిచారు. అదివరకే వాళ్ళందరూ వచ్చే ఈవతలగట్టు నుంచే 'పచ్చలయ్య' అని వాళ్ళు కేకవేసారు.

వాళ్ళందరూ తన పాకున్న పొలం గట్టుమీదకు రాగానే పచ్చలయ్య నిద్రలేచి "ఏటిరా అది! అల్లాగా కేకలెడుతున్నా" రని అంటూ పైకి వచ్చాడు. పైడమ్మ, అప్పలమ్మ పైకి వచ్చారు.

ఒకడు: "సోములు ఇక్కడకు రాలేదా మావా?"

పచ్చలయ్య: "రాలేదురా! ఆ డేమయ్యాడేంటి?"

ఇంకొకడు: "ఏమో నిన్ను సంపేత్తనని ఇక్కడకు బయలుదేరి నాడంటు."

పచ్చలయ్య: "ఏమై ఉంటాడు. మీకు దారిలో కాపడలేదంట్రా?"

మొదటివాడు: "అబ్బే!"

ఇంతట్లో పైడమ్మ హార్లెన్ దీపము వెలిగించి తీసుకొని వచ్చింది. అందరూ సోమన్నను వెదకటానికి బయలుదేరి ఒకవేళ వంతెన దగ్గర ఆవలి ఒడ్డుకు దాటివస్తూ, తాగి ఉన్నాడు గనుక దారిలో పడిపోయి ఉండవచ్చునేమో యని ఆలోచించారు. దీపం పట్టుకొని ఒకడు ముందు నడిచాడు. తర్వాత అందరూ బయలుదేరారు.

నాలుగు అడుగులు వేయగానే, వెనుక వచ్చే ఒక పడుచువానికి పచ్చలయ్య పొలంలో ఏదో తెల్లగా పడి ఉన్నట్టు కనబడింది. "అదేదో సూసాతాను" అని లాంతరు పుచ్చుకొని పొలంలోకి దిగి, ఆ పస్తువు దగ్గరకు

వెళ్ళి చూసి చూడటంతోనే "ఓరి రండల్లో. ఇక్కడ పడున్నాడు సోమన్న గాడో" అని కేకేశాడు. అందరూ పొలంలోకి పరుగెత్తారు.

ఆ పొలంలో ఒళ్ళు తెలియకుండా సోమన్న పడివున్నాడు.

పచ్చలయ్య వంగి సోమన్న గుండెలో చేయిపెట్టి చూచాడు. గుండె దడ దడ కొట్టుకుంటోంది.

"ఈడికి మత్తు తప్ప మరేం జబ్బు లేదరా" అన్నాడు. ఇద్దరు సోమన్నని పైకెత్తి పొలంలోంచి పచ్చలయ్య పూరింటి దగ్గరకు తీసుకుని వచ్చారు.

పచ్చలయ్య: "ఆణ్ణి అల్లా తొంగోబెట్టి మీ రెల్లండ్రా మీకు నా దండాలు."

మొదటివాడు: " ఈ కుంకన్నగాడికి మెలకువ వత్తే, అల్లరి చేత్రాడేమో పచ్చలాయీ!"

పచ్చలయ్య: " వెంలకువ తెల్లారిందనకా వస్తుందా? వచ్చాన్నాగనోణి ఈణ్ణాంటి పదిమందిని మడతలేసి సితకమొడి సెయ్యగల్గు."

రెండవవాడు: " ఓరి మొంకటసామి, పచ్చలయ్య మొన్నకాలవనో మెరకట్టిన పన్నెండు టన్నుల నావను తలకాడెడి, ఎనక్కు నెట్టిన సంగతి యెరగవేట్లా?"

వారందరు కొంచెంసేపు ఆ కబుర్లు ఈ కబుర్లు సెప్పుకొని పచ్చలయ్య అప్పలమ్మలదగ్గర సెలవు పుచ్చుకొని తమ పేటకు వెళ్ళిపోయారు.

7

తెల్లారిన రెండుగంటలకు సోమన్న లేచినాడు. తానెక్కడవున్నదీ సోమన్నకు తెలియలేదు. చేతులతో తలపట్టుకొని "నా ఎదవమతి! ఎక్కడున్నానేంటి!" అనుకున్నాడు. ఆతని కళ్ళు తిరిగి మూతలు పడిపోనాయి కాని ఒక్కసారిగా అతనికి పూర్తిగా మెలకువ వచ్చింది. తాగివున్న అంత మత్తులోనూ, రాత్రి జరిగిన ఒక సంఘటన గుండెను గుద్ది చెప్పినట్లుగా జ్ఞాపకం వచ్చింది. తాను తనమామ పొలందగ్గరకు వచ్చాడు. గట్టుతప్పి పొలంలోకి వెళ్ళాడు. అప్పుడెల్లా వచ్చిందో నీళ్ళల్లో పడినట్లే మెలకువ వచ్చింది. ఈ పొలం రాత్రి ఎంత అందంగా కనబడింది. "ఆ కాఫీహోటలుపిల్ల దొంగనానంజ నా నెల్లేసరికి, ఆడెవడి పక్కనో దొంగొనుంది. ఓలబ్బే మాచెడ్డ కోపమొచ్చేసి ఆళ్ళిద్దరినీ సంపేసేద్దామని మీద పడే టప్పటికి ఆ కొత్తోడు, నెగిసి సావగొట్టి, యిడిసి మెట్టాడు. ఈడి పొగరు ఇల్లా ఉందిరా అని, నానెళ్ళి సారాయి దుకాణంకాడ రెండు బుడ్లు లోసేసి, కత్తికోసం ఇంటికెళ్ళాను. ఆ తరువాత నాకేంతెలుసు. మామపొలంలో ఉన్నాను గందా ఆపైన నాకు చటుక్కున తెలివొచ్చి సూత్రే మామపొలం. అది పొలమేటి, అది బంగారు పిల్ల కాదండ్రా! ఆ సీకటంతా ఎన్నెలే అయిపోయింది. ఆ పొలం సూత్రే మామత దేముడంటివాడో గాపకం వచ్చి, మా దుక్కి మేసి పొలంలో పడిపోయి యేడిసినాగందా ఆ తర్వాత నాకు నిద్దర పట్టేసింది." అని తన చుట్టూ చేరిన పచ్చలయ్యతో, పైడమ్మతో అప్పలమ్మతో సోమన్న సిగ్గుపడుతూ చెప్పాడు.

సోమన్న: "మావా! ఏటి సేయమంతపు, రాత్రి నీ పొలంలో కాలెట్టానా, అంత దుక్క మొచ్చిందేమిటి?"

అప్పలమ్మ: " ఓరి కుంకన్నా, మామపొలంలో కడుగెట్టడానికి నీకేమి అక్కందిరా?"

పచ్చలయ్య: " నీ కిట్టమొత్తే నాపొలం గట్టుమీద నీ బారియతో నుండు. యేరే సిన్నిల్లేసుకుందాం. నానూ, మా అక్కా మా ఇంటిలో ఉంటాం."

అప్పలమ్మ: రోజూ తాగొచ్చి, పుత్తె గట్టిన పుత్తడి బొమ్మంటి పిల్లదాన్ని కొట్టే చచ్చుకుంకని ఇక్కడ కాపురమేటిరా తమ్ముడూ.

పచ్చలయ్య: "నా లచ్చిమి ఈడు తాగొత్తే ఇక్కడకు రానిత్తండనే నీ ఉద్దేశం?"

పైడమ్మ: " బాబూ, నీకింత సాకిరి చేసుకుంటూ పడుంటాను. ఆడు నన్ను చంపేత్రాడని భయంకాదు. ఆ తాగొచ్చినప్పుడూ డనేటి మాటలు - రామసెంద్రా! పాపం వారుసంకురిత్రాడికందా!"

8

సోమన్న సిగ్గుపడి లేచి ఆ పొలం మాలశ్శీలోనికి నడిచిపోయాడు. అక్కడ ఒక మడి గట్టుమీద కార్చుండి, ఏదో ఆలోచనలో పడ్డాడు.

తన మామ ఈ పొలానికి లచ్చిమి అని పేరెట్టుకున్నాడు. ఎంత సక్కని, ఎంత సక్కని పొలం! తనమామ పచ్చలయ్య దేముడంటిపోడు. ఎన్నిసార్లు తనకూ తనకుంటుంబానికి సాయం రాలేదు. అంత ముసలోడు ఆ పనేంటి ఆ సంగతేంటి?

లచ్చిమీ దేవే ఈ పొలం, తను లచ్చిమీదేవి దగ్గర నుంచోదానినైనా తగడుకందా! ఈ పొలం లచ్చిమిని కావుంటిచుకోవాలి. తన మామ తన కూతురంటా డీ పొలాన్ని. తన పైడి నిజంగా పైడి బొమ్మే! ఎన్ని మార్లు తాను దానిన ఏడిపించలేదు. ఉలక్కుండా మలక్కుండా ఎంత పగిలితో తనకూ, తనమ్మకు శాకిరి సేత్తుందికాదు. ఆ దిగదుడిచిన ఓటలు సరుకు తన పైడికి మైలుదూరంలో నుంచోదానికి వొల్లా? ఆ సమ్మ సరుకులు ఈ పొలం లచ్చిమికి రావడానికి వొల్లా!

ఏటి తనీ పోగాలం. ఎదవ తాగుడు. మా అయ్య ఎప్పుడైనా తాగినాడా. సంపాయించినా ఎకరా పొలం నేను ముణసబుగారి కమ్మేసినా గందా! తల్లీ, పొలం మా లచ్చిమీ అంటేన నన్ను రచ్చిత్తాది. లేకుంటే నాకూ దానికి ఏమి సమ్మందం.

'పెళ్ళాం మెళ్ళో రుల్లులు తాగురమ్మగోరి వొళ్ళో ఏసేసినాను.

పొలం లచ్చిమీ! కుక్క బతుకు బతికినాను. నన్ను రచ్చించాలి.'

ఆ పొలం బాలిక నవ్వివట్లయింది సోమన్నకు. ఆ పొలంలో సాగిల పడ్డాడు సోమన్న. అతని కళ్ళెంటు ఉండి కాల్యలు నూరు ప్రసహించాయి. పొలం లచ్చిమి చిరునవ్వు నవి "లే సోమన్నా! నన్నూ పైడమ్మను ఆపేచ్చతో సూత్రానని మాటియ్యి. మాట తప్పావా! నువ్వు నాశనమయిపోతావు. నా శకితి అలాంటిది. మామమాట తప్పక బుద్ధితో మసలు, నేనూ పైడమ్మా నీ కిద్దరం పెళ్ళాలము" అని పలకనట్లు హృదయానికి తట్టింది.

9

చిరునవ్వు నవ్వుకుంటూ, కళ్ళనీరు కారుస్తూ మేనమామ కాళ్ళమీద పడ్డాడు. "మామా! మా బాబు పేరు హచ్చి. నువ్వు సెప్పింది ఇనుకుంటా! ఈ పొలం పొలిమీరదాటి వెళ్ళితే నన్ను బలెయ్యి! " అన్నాడు. అతని మాటలలో సత్యవాక్కు వారి హృదయాలలో మారువ్రోగినది. అప్పలమ్మ "సింహాదిరప్పన్నా, నీదయ" అంది. పచ్చలయ్య 'నా లచ్చిమి, నువ్వు బర్తనరుకున్నావా తల్లీ' అనుకున్నాడు. పైడమ్మ ముసిముసి నవ్వును నవ్వుకొని పైట సర్దుకొంది. పొలం కన్నె లచ్చిమి సిగ్గుతో తన పైట తాను సర్దుకొంది.

* * * * *